

LIITE 1

Vastineet Tervon Junnunmäen tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

OAS oli nähtävillä lausuntoja ja mielipiteitä varten 7.8.-7.9.2023.

Sisällysluettelo

Lausunnot:

1	L01 Pohjois-Savon liitto.....	2
2	L02 MTK Metsänomistajat.....	2
3	L03 Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry, Lintuyhdistys Kuikka ry	3
4	L04 Fingrid Oyj	3
5	L05 Savon Voima Verkko Oy	4
6	L06 Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo	4
7	L07 Pohjois-Savon ELY-keskus	4

Mielipiteet:

8	M01 Yksityishenkilö, 5.9.2023.....	4
9	M02 Yksityishenkilö, 27.8.2023	5

Lausunnot

Lausunnon esittäjä	Sisältö	Vastineet
1 L01 Pohjois-Savon liitto	Suunnittelualueella on voimassa ympäristöministeriön (2008) vahvistama Kuopion seudun maakuntakaava ja siihen myöhemmin tehdyt muutokset sekä (2011) vahvistama Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 ja siihen tehdyt muutokset. Voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmä -aineisto on verkkosivuiltamme kohdassa Yhdistelmäkaava. Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe) on parhaillaan valmistelussa ja kaavaehdotus tulee julkisesti nähtäville syksyllä 2023. Vuonna 2021 valmistuneen maakunnallisen tuulivoimaselvityksen mukaisesti Kytökankaan (Junnunmäki) alue on osoitettu tuulivoimapotentiaalisena alueena nähtävillä olleissa kaavaluonnoksissa sekä viranomaisnähtävillä 5.4.-12.5.2023 olleessa kaavaehdotuksessa Kuopion kaupungin puolella merkinällä tv-2 11.801. Kaavamerkintä sijoittuu Tervon puoleisen suunnittelualueen välittömään läheisyyteen. Tervon puolelle tuulivoimapotentiaalia ei ole osoitettu Ryngänlammen rannalla sijaitsevan lomarakennuksen vuoksi. Tuulivoimaloiden suunnittelualue voi täsmentyä selvitysten perusteella kuntakaavassa, mikäli alueella sijaitsevan mahdollisen lomarakennuksen käyttötarkoitus osoittautuu tuulivoimarakentamisen sallivaksi. Valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön, Riuttalan talomuseoon, kohdistuvat maisemalliset vaikutukset tulee selvittää ja mahdolliset haitalliset vaikutukset on minimoitava yleiskaavavaiheen suunnittelussa. Pohjois-Savon liitolla ei ole maakuntakaavoituksen näkökulmasta osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan muuta lisättävää.	Päivitetään OAS:in kohtaan 6.2. Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2.vaiheen tiedot. Ryngänlammen rannalla sijaitsevan lomarakennuksen käyttötarkoitus on jo muutettu, joten siihen ei enää liity lomarakennuksia koskevia rajoituksia. Näin ollen Tervon puoleisen tuulivoimaosayleiskaavan alue voi olla maakuntakaavan tuulivoimalueen rajausta suurempi. Tuulivoimaloiden maisemavaikutuksia Riuttalan talomuseoon arvioidaan hankkeen YVA-menettelyssä, jonka pohjalta arvioidaan myös yleiskaavan maisemalliset vaikutukset-
2 L02 MTK Metsänomistajat	Näkemyksemme mukaan kunnan tulee kaavoituksen yhteydessä valvoa varsinkin seuraavia kokonaisuuksia: -Tuulipuiston purkamisen yhteydessä lähtökohtana tulee olla, että perustukset puretaan tuulivoimalan purkamisen yhteydessä. Tähän viittaavat myös usein kuntien rakentamis- tai ympäristönsuojelumääräykset. -Sähkön siirtolinja on merkittävä osa hanketta. Maanomistajat ovat olleet huolissaan erityisesti liityntäjohton korvausten matalasta tasosta. Johtoalueet lunastetaan lunastustoimituksen kautta, jonka lähtökohtana on yleishyödyllisyys. Onkin syytä kysyä, täyttyykö tuulivoimatoiminnan (joka on liiketoimintalähtöistä) tarvitseman siirtolinja-alueen osalta yleishyödyllisyyden periaate. Johtoalueet tulisi sisällyttää tuulivoimalan vuokra-alueisiin,	Yleiskaavan selostuksessa kuvataan yleisesti tuulivoimaloiden purkamisen osalta yleisiä käytäntöjä. Purkamisen hetkellä noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Osayleiskaava ei ota kantaa sähkönsiirtolinjojen lunastusme-

Lausunnon esittäjä	Sisältö	Vastineet
	jolloin korvausmenettely olisi oikeudenmukainen kaikkia vaikutuksia kokevia maanomistajia kohtaan. Uudenlaiset pylväsmallit ja muut mahdolliset keinot, joilla linjojen alle jäävä maa-alue voidaan minimoida, tulee selvittää.	nettelyihin tai vuokrasopimuksiin, eikä sähkönsiirtolinjojen toteutustapaan.
3 L03 Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry, Lintuyhdistys Kuikka ry	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteen yhtenä tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä. Ihmisen aiheuttama luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen on ajanut monet lajit todelliseen ahdinkoon Suomessa. Tämä koskee myös Tervoa ja Kuopiota. Kaavoitus on merkittävässä asemassa, jolla voidaan vaikuttaa monimuotoisuuteen. Ekologinen verkosto muodostuu luonnon ydinalueista ja niitä yhdistävistä ekologista käytävistä. Luonnon ydinalueita ovat erityisesti laajat metsäalueet, joissa isokokoiset, suuria alueita tarvitsevat eläimet voivat lisääntyä ja elää ympärivuotisesti. Junnunmäki on luonnon ydinalueita. Se on hiljainen paikka, asumukset sijaitsevat kaukana, teitä on kohtuullisen vähän. Tämä sama huoli tulee esiin myös Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2. vaiheen suunnitteluohjeessa jossa todetaan, että luonnon monimuotoisuutta on lisättävä myös varsinaisten suojelualueiden ulkopuolella. Luonnonsuojelualueita on täydennettävä maakunnalle tyypillisillä, mutta nykyisin aliedustetuilla luontotyypeillä ja luontotyyppiyhdistelmillä. Junnunmäen ekologinen ydinalue tulee häviämään mikäli tuulipuistohanke toteutuu. Samoin siihen johtavat ekologiset käyttävät vaarantuvat. Etenkin yhteisvaikutus Pie-laveden ja Kuopion Vornankorven tuulipuistohankkeen kanssa on merkittävä. Seuraaviin kysymyksiin toivomme vastauksia: Miten kunta tällä hankkeella pystyy takaamaan sen, että luonnon monimuotoisuus ei enää köyhtyisi? Miten kunta aikoo kompensoida Junnunmäen alueen menetyksen? Miten Kuopio ja Tervo varmistavat sen että jatkossakin kunnan alueelta löytyy yhtä rauhallisia paikkoja kuin Junnunmäki mikäli tuulipuistohanke toteutuu? Mitä käytännön toimia kunta aikoo toteuttaa että luonnon monimuotoisuus lisääntyisi?	Osayleiskaavaan liittyvän hankkeen YVA-menettelyssä arvioidaan hankkeen vaikutuksia ekologiin yhteyksiin sekä yhteisvaikutuksia Vornankorven hankkeen kanssa.
4 L04 Fingrid Oyj	Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät velvoitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä. Kantaverkkoyhtiöllä on sähkömarkkinalaissa määritelty verkon kehittämis- ja liittämisvelvollisuus. Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkönkäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toiminta-alueellaan.	Merkitään tiedoksi.

Lausunnon esittäjä	Sisältö	Vastineet
	Kantaverkkoliityntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittymisehdoissa (YLE). Liittymisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liityntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittymisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniset vaatimukset (VJV). Asiakas huolehtii omaan sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittymisehdot ja järjestelmätekniset vaatimukset. Kustakin liitynnästä sovitaan erillisellä liittymissopimuksella tapauskohtaisesti. Fingrid Oyj:llä ei ole muuta kommentoitavaa arviointiohjelmasta eikä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.	
5 L05 Savon Voima Verkko Oy	Tämä tuulivoimahanke ei ole liittymässä Savon Voima Verkon suurjännitteiseen jakeluverkkoon. Hankkeen mahdollinen liityntäpiste on Fingridin sähköverkossa. Hankealueella ei sijaitse Savon Voima Verkko Oy:n suurjännitteistä jakeluverkkoa. Tuotantoalueella ei sijaitse jakeluverkkoa, mutta sähkönsiirtoreitin risteilyissä on Savon Voima Verkko Oy:n jakeluverkkoa, mitkä tulee ottaa huomioon hankkeen edessä (mm. risteämät, vaarajännitteet ja turvaetäisyydet). Lausumme mielellämme jatkossa hankkeen eri vaiheista, ratkaisun tarkentuessa.	Merkitään tiedoksi.
6 L06 Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo	Alueellisella vastuumuseolla ei ole oman toimialansa osalta huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.	Merkitään tiedoksi.
7 L07 Pohjois-Savon ELY-keskus	Pohjois-Savon ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.	Merkitään tiedoksi.

Mielipiteet

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Vastineet
8 M01 Yksityishenkilö, 5.9.2023	Aihe: -Suunnitelma Junnunmäen tuulivoimaloiden rakentamisesta. -Junnunmäen tuulivoimaloiden aiheuttamat meluhaitat ja varsinkin terveyteen vaikuttavat haitat vakituisiin asukkaisiin ja vapaa-ajan asukkaisiin aivan lähellä olevalla Riuttasjärvellä, sekä myös muilla alueilla. -Vastuullista olisi että hanketta ei toteutettaisiin.	Junnunmäen osayleiskaavan vaikutukset ympäristön vakituisten ja vapaa-ajan asukkaiden elinoloihin ja terveyteen arvioidaan osana hankkeen YVA-menettelyä ja esitetään kaavaratkaisun osalta kaavaselostuk-

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Vastineet
	Suunnitellun Junnunmäen tuulivoimaloiden lähellä on Riuttala, Riuttalan talonpoikaismuseo ja aivan lähietäisyydellä Riuttasjärvi, jonka ympärillä on myös pysyvää asutusta ja vapaa-ajan asutusta. Varsinkin Riuttasjärven pohjoisitäpuolella oleva asutus (vakituinen ja vapaa-ajan asutus) tulee todellakin aivan lähelle suuria tuulivoimaloita joita suunnitellaan rakennettavaksi 34 kpl. Olen yksityisihmisenä ja myös lääkärinä huolissani meluhaitoista ja niiden vaikutuksista varsinkin ihmisten terveyteen, sekä myös hyvinvointiin Riuttalan alueella ja varsinkin aivan lähellä tuulivoimala-alueita. Tuulivoimala voi olla kartalta mitattuna lähimillään jopa alle 1,5 km asutuksesta. Sama huoli, joka koskee Riuttalaa, koskee myös muitakin tähän liittyviä alueita varsinkin kun suunnitteilla on useita uusia 300 m korkeita tuulivoimaloita. Tiedottaminen on hoidettava hyvin alueen vakituksille asukkailla ja loma-asukkailla. Tähän tuulivoimaloiden meluhaitoista ja niiden vaikutuksista varsinkin ihmisten terveyteen, sekä myös hyvinvointiin on suhtauduttava todellakin vakavasti kaikkien henkilöiden, jotka liittyvät nyt tähän tuulivoimala asiaan, sekä myös niiden, jotka saattavat myös tulevaisuudessa joutua liittymään asiaan, myös juridisesti. Ei ole vastuullista rakentaa näitä suuria tuulivoimaloita näin lähelle asutusta ja vastuullista olisi että hanketta ei toteutettaisiin.	sessä. Tuulivoimaloiden meluvaikutuksia lähimpiin asuin- ja lomarakennuksiin arvioidaan melumallinusten pohjalta. Hankkeen ja kaavaratkaisun suunnittelussa otetaan huomioon Valtioneuvoston asetuksen (VNa 1107/2015) mukainen tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvo asutukselle, eli enintään 40 dB sekä Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (2015) toimenpiderajat pienitaajuiselle melulle.
9 M02 Yksityishenkilö, 27.8.2023	Haluan esittää eriävän mielipiteen ja vastustan Junnunmäen tuulivoimapuistohankkeen edistämistä. Omistan vapaa-ajan asunnon ja tuulivoimapuistosta tulee olemaan kohtuutonta ja merkittävää maisemahaittaa luonnonmukaiselle ympäristölle, epäsuoraa terveyshaittaa ihmisten hyvinvoinnille sekä taloudellista vahinkoa omistamalleni kiinteistölle useampien tulevien sukupolvien ajan. Tuulivoimaloista tulee olemaan merkittävää meluhaittaa. Alueella on jo merkittävää Pohjois-Karjalan lennoston yllentojen vuoksi aiheuttamaa meluhaittaa. Tuulivoimalat toisivat alueelle tämän lisäksi jatkuvaa, häiritsevää ja epämiellyttävää ääntä. Äänen kokemiseen häiritseväksi meluksi vaikuttavat yksilölliset tuntemukset, joita on vaikea mitata ja arvioida etukäteen. Häiritsevä melu tai ns. inframelu vaikuttaa moniin fysiologisiin toimintoihin, kuten sydämen lyöntitiheyteen, verenpaineeseen ja hengitystiheyteen. Häiritsevä melu voi olla myös vaikuttaa keskittymiskykyyn ja uneen. Tutkitusti jo 40 dB:n melu ympäristössä aiheuttaa puheäänen voimistamistarvetta. Erityisesti tuulivoimalapuistolla tulee olemaan merkittävää haittaa maisemalle ja terveydelle sekä hyvinvoinnille. Vapaa-ajanasunto toimii sekä minulle että lapsilleni ja lapsenlapsilleni tärkeänä siteenä luonnonmukaiseen ympäristöön. Asumme kaikki Etelä-Suomessa, Kerava -Tuusulan kaupunkialueella. Tulemme vapaa-ajanasunnolle rentoutumaan ja nauttimaan luonnon tarjoamista maisemista sekä hiljaisuudesta. Emme halua alueelle useiden kilometrien päähän näkyviä ja kuuluvia teräsmyllyjä.	OAS:ssa on kerrottu, miten kaavan vaikutukset arvioidaan. Kaavan vaikutukset arvioidaan kaava-selostuksessa. Tuulivoimahankkeen ja kaavaratkaisun suunnittelussa otetaan huomioon Valtioneuvoston asetuksen (VNa 1107/2015) mukainen tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvo asutukselle, eli enintään 40 dB sekä Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (2015) toimenpiderajat pienitaajuiselle melulle. Tuulivoimaloiden meluvaikutuksia lähimpiin asuin- ja lomarakennuksiin arvioidaan melumallinusten pohjalta. Vaikutukset

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Vastineet
	Haitallisen melun ja maiseman merkittävän muuttumisen lisäksi tuulivoimalapuistolla tulee olemaan merkittäviä taloudellisia haittoja kiinteistön arvolle. Kiellän vahvasti tuulivoimalahankkeen edistämisen Junnunmäen alueella sekä omalla että lapsieni ja heidän puolisoiden allekirjoituksella.	ympäristön vakituis- ten ja vapaa-ajan asukkaiden elinolo- ihin ja terveyteen ar- vioidaan osana hank- keen YVA-menettelyä ja esitetään kaava- ratkaisun osalta kaa- vaselostuksessa. Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioin- nissa otetaan huomi- oon myös hankkeen maisemalliset vaiku- tukset.